

TELEFON 495 088 111
E-MAIL labe@pla.cz
IČO 70890005
DIČ CZ70890005
IDDS dbyt8g2
Obchodní rejstřík vedený u KS v Hradci Králové,
oddíl A, vložka 9473

Ministerstvo životního prostředí
Odbor posuzování vlivů na životní
prostředí a integrované prevence
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

VÁŠ DOPIS Č.J. / ZE DNE
MZP/2023/710/2860

ČÍSLO JEDNACÍ
PLa/2023/038913

VYŘIZUJE/LINKA
Ing. Michal Krejčí/658

HRADEC KRÁLOVÉ
26.9.2023

D0 518, 519 Ruzyně – Březiněves

Dne 28.8.2023 nám bylo doručeno oznámení zveřejnění Dokumentace vlivů záměru na životní prostředí k záměru „D0 518, 519 Ruzyně – Březiněves“. Jedná se o jednu z částí částečně realizovaného silničního okruhu kolem hlavního města Prahy, který je zařazen do sítě dálnic jako dálnice D0. Na území ve správě státního podniku Povodí Labe se nachází pouze úsek 519 Suchdol – Březiněves. Jedná se o šestipruhovou směrově rozdělenou dálnici kategorie D34/100 v celkové délce 15,11 km. Na území ve správě státního podniku Povodí Labe se stavba nachází ve vodním útvaru HSL_3060 – Mratínský potok od pramene po ústí do Labe.

Vyjádření správce povodí:

Z formálního hlediska je, obdobně jako již ve zjišťovacím řízení, chybně uveden stav vodního útvaru HSL_3060 Mratínský potok od pramene po ústí do Labe. Na straně č. 158 Dokumentace je uvedeno, že celkový stav tohoto útvaru povrchových vod je hodnocen jako nedosažení dobrého stavu. Ve skutečnosti je celkový stav tohoto útvaru povrchových vod k datu zpracování Dokumentace (07/2023) hodnocen jako nevyhovující.

Jako značně problematické vidíme zhodnocení dostatečné kapacity Mratínského potoka pro odvádění dešťových odpadních vod v navržené výši. Kapacitu je nutné posoudit komplexně z hlediska celého odvodňovaného území.

Realizací masivní bytové a průmyslové výstavby v okrajové části Prahy (Letňany, Ďáblice a Čakovice) došlo k významné změně podmínek odtoku srážkových vod z území do recipientu, resp. tato změna podmínek kladla stále vyšší nároky na kapacitu Mratínského potoka. Tato skutečnost byla zřejmá již na počátku 70. let minulého století, kdy byla plánovaná výstavba dle územních plánů podmíněna investicemi, které musí kompenzovat zvýšené požadavky na kapacitu Mratínského potoka. Proto byla od roku 1974 zahájena projektová příprava vyvolaných investic na zajištění neškodného odtoku ovlivněných povodňových průtoků Mratínským potokem.

Během následujících 20 let se návrhy řešení několikrát měnily.

V letech 1974 až 1981 byla projekčně připravována varianta úpravy toku s retenční nádrží u Mírovic. S nádrží Ministerstvo zemědělství a výživy nesouhlasilo z důvodu velkého záboru kvalitní zemědělské půdy. Pro posouzení dalších možností řešení byl v roce 1982 zpracován odborný posudek (HDP Praha), který posuzoval tři varianty řešení:

- úprava horní části toku a výstavba nádrže u Mírovic
- tři retenční nádrže na území hl. města Prahy
- regulace potoka v celé délce

Z vyhodnocení vyplynulo, že původní varianta úpravy toku s retenční nádrží u Mírovic je nejuvhodnější a bylo doporučeno ji nadále sledovat. K této variantě byla vydána negativní stanoviska SKNV, ONV, hygienika, MNV Sluhy a Veleň. Na základě těchto nesouhlasů bylo v roce 1986 rozhodnuto pokračovat pouze s přípravou varianty soustavné úpravy až do Labe. K takto razantní úpravě předložily dotčené obce (Mratín, Sluhy a Veleň) připomínky, které byly zapracovány do projektového úkolu, a v roce 1988 bylo vydáno územní rozhodnutí na úpravu Mratínského potoka.

V roce 1989 byl zpracován úvodní projekt, kde došlo k významné změně proti projektovému úkolu tím, že obec Sluhy požadovala pouze pročištění toku a nabetonování zídek na kapacitu Q_5 . MŽP následně podává negativní stanovisko k úpravě Mratínského potoka z důvodu nevhodného zásahu do krajiny a doporučuje přijetí původní varianty úpravy Mratínského potoka s retenční nádrží u Mírovic.

Územní rozhodnutí na soustavnou úpravu 9.6.1990 pozbylo platnosti. Nadále je sledována pouze úprava s retenční nádrží u Mírovic.

V březnu 1991 se k nově zpracovanému zadání s retenční nádrží opět negativně vyjádřili vodohospodářský orgán, hygienik a obec Veleň.

Vzhledem k záporným stanoviskům k oběma základním variantám řešení bylo možné provést úpravu koryta v úseku nad plánovanou retenční nádrží (dokončeno v r. 1993). V dolním úseku, kde je nejvíce ohrožena zástavba, byla realizována v r. 1996 pouze úprava koryta v Mratíně.

Z výše uvedeného popisu vyplývá, že základní způsob řešení protipovodňových opatření, která by měla kompenzovat zvýšené odtoky z horní části povodí, se na základě stanovisek ministerstev, vodohospodářského orgánu a dotčených obcí několikrát měnil. Jelikož se rozhodující účastníci řízení neshodli na žádné variantě řešení, nebylo možné splnit požadavek na zabezpečení zvýšených odtoků Mratínským potokem. Ve svém výsledku bylo realizováno pouze kompromisní řešení, které však nesplňuje všechny požadavky kladené na tuto stavbu na počátku přípravy a na toku tak přetrvávají problémy s nedostatečnou kapacitou koryta v zastavěných územích, především v obcích Veleň a Sluhy.

Řešení protipovodňové ochrany podél Mratínského potoka vidíme v současné době pouze cestou výstavby retenčních prostorů, které zajistí transformaci povodňových průtoků na neškodnou úroveň odpovídající kapacitě současného koryta. Soustavná úprava (zkapacitnění) koryta je vzhledem k zastavěnosti až na břehovou hranu koryta a nutnosti majetkoprávního vypořádání potřebných pozemků zcela nereálná.

Na základě studií zpracovaných po roce 2009 byly vybrány k další přípravě nádrží Mírovice na Mratínském potoce a nádrží Třeboradice na Třeboradickém potoce. Na obě nádrže byly zpracovány dokumentace k územnímu řízení a byly projednány s dotčenými obcemi, které nádrže zařadily do svých územních plánů. Vzhledem k nadmístnímu významu navrhovaných protipovodňových opatření, byly nádrže zařazeny do ZÚR Středočeského kraje a jsou součástí Aktualizace č. 5 ZÚR hlavního města Prahy.

Navržené odvodnění řešeného úseku D0 519 do Mratínského potoka v množství 87 l/s splňovalo ve fázi zjišťovacího řízení podmínky uplatňované pro realizaci staveb v oblastech s vysokou mírou ohrožení povodněmi, tj. v souladu s normou TNV 75 9011 „Hospodaření se srážkovými vodami“, tj. retenční objem bude dimenzován na pětiletý déšť o maximálním objemu (výpočet z dob trvání a intenzit návrhových dešťů) a odtokem v max. množství 3 l/(s.ha). V současné Dokumentaci je uvažováno s odtokem z RN a DUN Ďáblice do Mratínského potoka v množství 200 l/s. Toto více jak dvojnásobné navýšení odváděných dešťových vod není v Dokumentaci odůvodněno.

V této souvislosti je třeba upozornit, že navržený retenční objem je dimenzován na deště s pětiletou dobou opakování a vypadnutí víceleté srážky způsobí v kriticky ohroženém území podél Mratínského potoka další zhoršení protipovodňové ochrany, nehledě na to, že i u dalšího úseku D0 520 bude zřejmě nutné zaústit odvodnění do povodí Mratínského potoka.

Dokumentace také neřeší kumulativní efekt s navazujícím úsekem D0 520 a další plánovanou výstavbou v povodí Mratínského potoka. I přes dodržení limitů dle normy TNV 75 9011 pak může dojít ke zhoršení povodňových situací na Mratínském potoce a v jeho povodí.

Z tohoto pohledu je nutné, aby výstavbě D0 519 předcházela výstavba navrhovaných poldrů na Mratínském a Třeboradickém potoce a v případě, že poldry nebudou realizovány před stavbou obchvatu, aby se tyto staly vyvolanou investicí D0 519.

Při návrhu dalšího úseku D0 520 je třeba, aby odvodnění bylo zaústěno nad nádrž na Třeboradickém potoce, který má větší objem a větší transformační možnosti než poldr na Mratínském potoce.

Z výše uvedeného vyplývá, že předkládaná Dokumentace je nedostatečná. Z hlediska správce povodí požadujeme zpracování detailní studie, jakým způsobem bude odvádění dešťových vod ovlivňovat Mratínský potok a jeho přítoky, zvláště při povodňových situacích, a to včetně kumulativního vlivu s plánovaným úsekem D0 520 a dalšími známými záměry výstavby v povodí Mratínského potoka. Studie by měla obsahovat varianty řešení s nádržemi Třeboradice a Mírovce a řešení bez těchto nádrží a jejich vzájemné porovnání.

—
Mgr. Petr Ferbar
vedoucí odboru
péče o vodní zdroje
—